

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปีการศึกษา 2553 จำนวน 173 คน จากโรงเรียน 7 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 9 คน และครู จำนวน 164 คน ได้รับแบบสอบถามคืนมาทุกฉบับหรือร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ จึงได้สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$) ซึ่งสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์รายด้านดังนี้

ระดับปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามทั้ง 3 ปัจจัยหลักนั้น มีระดับการปฏิบัติเท่ากันคือ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.02$) คือ ปัจจัยด้านความสามารถของบุคคล ปัจจัยด้านความตั้งใจ และปัจจัยด้านโอกาส เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด 3 ลำดับคือ ด้านการกำหนดนโยบาย ($\mu = 4.06$) ด้านการรับรู้นโยบาย ($\mu = 4.05$) และด้านการจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ($\mu = 4.04$) ส่วนด้านที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด 3 ลำดับคือ ด้านการสร้างสรรค์และริเริ่มสิ่งใหม่ ($\mu = 3.97$) ด้านการพัฒนาครูและผู้บริหาร ($\mu = 3.98$) และด้านการมีส่วนร่วม ($\mu = 3.96$)

ระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามข้างต้นจะเห็นว่า ระดับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.01$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีระดับสูงสุด 3 ลำดับคือ ด้านการจัดทำอธิบายรายวิชา ($\mu = 4.08$) ด้านการปรับปรุงและพัฒนา ($\mu = 4.03$) และด้านการกำหนดความต้องการจำเป็นของท้องถิ่น ($\mu = 4.02$) ส่วนที่เหลืออีก 3 ด้านคือ ด้านการจัดทำระบบข้อมูลพื้นฐาน ด้านการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้ และด้านการจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อ มีระดับเท่ากัน ($\mu = 3.98$) ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 13 ตัวแปร ได้แก่ คุณลักษณะของครูและผู้บริหาร การพัฒนาครูและผู้บริหาร การรับรู้นโยบาย การสร้างสรรค์และริเริ่มสิ่งใหม่ กระบวนการสรรหาและการใช้ทรัพยากร การมีส่วนร่วม การกำหนดนโยบาย การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บทบาทคณะกรรมการสถานศึกษา ความร่วมมือของชุมชน การจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การใช้สื่อ เทคโนโลยี และการจัดอาคารสถานที่ และนำมาวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเชิงเส้นตรง เพื่ออธิบายความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม และสร้างสมการทำนายพยากรณ์ ตัวแปรตามหลัก 1 ตัวแปร คือ ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (x) จำนวน 13 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (y) มีความสัมพันธ์เชิงบวก จำนวน 12 ตัวแปร มีความสัมพันธ์เชิงลบ จำนวน 1 ตัวแปร โดยวัดตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 11 ตัวแปร เรียงลำดับค่าความสัมพันธ์ (r) จากมากไปหาน้อย คือ ความร่วมมือของชุมชน ($r = .342$) บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา ($r = .295$) การพัฒนาครูและผู้บริหาร ($r = .275$) การมีส่วนร่วม ($r = .265$) การรับรู้นโยบาย ($r = .247$) การจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ ($r = .222$) คุณลักษณะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน ($r = .216$) การจัดอาคารสถานที่ ($r = .211$)

การกำหนดนโยบาย ($r = .186$) การใช้สื่อ เทคโนโลยี ($r = .169$) และกระบวนการสรรหา และการใช้ทรัพยากร ($r = .158$)

3. ผลการค้นหาค่าตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยใช้การวิเคราะห์แบบกำหนดตัวแปรเข้าไปในสมการทั้งหมด พบว่า

1. ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 13 ตัวแปร มีความสัมพันธ์พหุคูณกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.574 ($R = 0.574$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปร รวมกันมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าความความสัมพันธ์ปานกลาง

2. ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 13 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม (y) เท่ากับ 0.329 ($R^2 = 0.329$) แสดงว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 13 ตัวแปร ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้ร้อยละ 32.90

3. ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม (y) หรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือผันแปรกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 ตัวแปร และสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ เรียงลำดับตามตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการผันแปรในตัวแปรตามในรูปแบบของคะแนนมาตรฐานมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้ การพัฒนาครูและผู้บริหาร ($x_2 \beta = 0.209$) ความร่วมมือของชุมชน ($x_{10} \beta = 0.176$) การรับรู้ นโยบาย ($x_3 \beta = 0.154$) และคุณลักษณะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน ($x_1 \beta = 0.152$)

ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม มากที่สุดนั้น การพัฒนาครูและผู้บริหาร เปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม สูงขึ้น 0.209 หน่วย รองลงมาคือ ความร่วมมือ

ของชุมชน การรับรู้นโยบาย คุณลักษณะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน และเมื่อเปลี่ยนไป 1 หน่วย จะทำให้ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เปลี่ยนไปเป็น 0.176 หน่วย 0.154 หน่วย และ 0.152 หน่วย ตามลำดับ

ดังนั้น เมื่อทราบค่าคงที่เท่ากับ 1.641 ทราบค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และทราบน้ำหนักความสำคัญของตัวพยากรณ์อยู่ในรูปแบบมาตรฐาน (β) จึงสามารถสร้างสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการถดถอยในคะแนนดิบ

$$y = 1.641 + 0.077x_2 + 0.099x_{10} + 0.071x_3 + 0.072x_1$$

สมการถดถอยในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$z = 0.334 + 0.026z_2 + 0.041z_{10} + 0.032z_3 + 0.034z_1$$

เมื่อ y และ z = ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่น่าสนใจอันนำไปสู่การอภิปรายผล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น จำนวน 13 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 11 ตัวแปร โดยทั้ง 11 ตัวแปร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับตัวแปรตาม ประกอบด้วย ความร่วมมือของชุมชน บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา การพัฒนาครูและผู้บริหาร การมีส่วนร่วม การรับรู้ นโยบาย การจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ คุณลักษณะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน การจัดการสถานที่ การกำหนดนโยบาย การใช้สื่อ เทคโนโลยี และกระบวนการสรรหา และการใช้ทรัพยากร ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ปัจจัยต่าง ๆ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม เหตุที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อค้นพบจากการวิจัยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ซึ่งเป็นปีที่ได้กำหนดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 รวมถึงงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นและนำมาประมวลเป็นปัจจัยที่ทำนายว่า

จะส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ประกอบด้วย ผลการวิจัยของ สุทวิช ชาญพิทยา (2545 : 125) สมเกียรติ ดวงจันทร์โชติ (2545 : ก) น้ำอ้อย ใจแสน (2546 : ก) สมศักดิ์ ทองเนียม (2546 : บทคัดย่อ) ปณิตคารัตน์ ทองทวน (2546 : 105) Atojonen (1994 : A) Wither (2000 : 2176 – A) และ Litzenberg (2005 : 3282 – A) สรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คือ ปัจจัยด้านลักษณะบุคลากร การขาดความรู้ความเข้าใจ ภาระการสอน การสร้างความตระหนัก ปัจจัยด้านการสนับสนุน จากผู้ที่เกี่ยวข้อง การชี้แนะในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น การประสานงานที่ดี การมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การสอน ปัจจัยด้านนโยบาย การบริหารและการปฏิบัติ การจัดหา และการใช้ทรัพยากร เช่น การจัดสรรงบประมาณ วัสดุ ครุภัณฑ์ การจัดอาคารสถานที่ การเตรียมสิ่งเร้าที่มีอิทธิพลต่อการทำงาน การสร้างโอกาสสำหรับนักเรียน

ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า กิจกรรมในการปฏิบัติงานจึงควรเหมาะสมกับโอกาส ความสามารถของบุคคล และความสนใจเพื่อเป้าหมายให้ได้ผลงานสูงและมีความพึงพอใจในงาน นอกจากนี้ ความสามารถในการปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลมีความแตกต่างกันระหว่าง ความเร็วและความถูกต้องของการทำงาน มีปัจจัยมาจากเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลรวมถึง ความฉลาดในการเรียนรู้ สติปัญญา บุคลิกภาพส่วนบุคคล อารมณ์ อายุ เพศ ซึ่งสอดคล้องกับ โมเดลของ โฮมส์ (Holme, 2000 : 253 - 266) ที่ยืนยันว่า ปัจจัยด้านการเรียนรู้ทั้งของบุคคล การเรียนรู้ในองค์กร และสังคมเรียนรู้นำสู่การปฏิบัติงาน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน จึงกำหนดเป็นโมเดลเอกลักษณ์ส่วนบุคคลสู่การปฏิบัติ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนา ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน โมเดลเอกลักษณ์ส่วนบุคคลสู่การปฏิบัติจากการปฏิบัติทางสังคม มีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคลตามบุคลิกภาพที่แตกต่างกันแต่ละบริษัท เมื่อจัดประสบการณ์เรียนรู้เพื่อแปรเปลี่ยนไปสู่การปฏิบัติงานให้ได้ผลลัพธ์ที่ดีทุกคน ตาม โมเดล เอกลักษณ์ส่วนบุคคลสู่การปฏิบัติ (Practice – Identity Model of The Interpretation of Performance) ของโฮมส์ และสอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยของ ปณิตคารัตน์ ทองทวน (2546 : 105) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยในการพัฒนาหลักสูตร ท้องถิ่นทั้ง 11 ปัจจัย กับการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนประถมศึกษา เป็นความสัมพันธ์ทางบวก ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ผลการค้นหาคำแปรที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามพบว่า ปัจจัยที่นำมาศึกษาทั้ง 13 ตัวแปร มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือการผันแปรกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากร

ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองได้ร้อยละ 32.90 ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคามหรือมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงหรือผันแปรกับความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 4 ตัวแปร และสอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ปัจจัยต่าง ๆ อย่างน้อย 1 ตัวแปร สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมือง จังหวัดมหาสารคามได้ ผลการวิจัยพบว่า มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการผันแปรในตัวแปรตามถึง 4 ตัวแปร ประกอบด้วย การพัฒนาครูและผู้บริหาร ความร่วมมือของชุมชน การรับรู้นโยบาย และคุณลักษณะของครูและผู้บริหาร โรงเรียน ผลที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปนัดดาธรัตน์ ทองทวน (2546 : 105) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปัจจัยที่เป็นตัวทำนาระดับการปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในภาพรวมมี 7 ปัจจัย โดยปัจจัยที่สอดคล้องกับข้อค้นพบในงานวิจัยคือ ความร่วมมือของท้องถิ่นและบุคลากร

ผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งคือ วารี สิบานเย็น (2540 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษาที่ 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น คือ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และลักษณะสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร หากพิจารณาโดยผิวเผินอาจเห็นว่าผลการวิจัยที่ได้ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วารี สิบานเย็น แต่ในความเห็นจริงงานวิจัยถือว่า มีความสอดคล้องและเป็นไปตามข้อค้นพบของผลการวิจัยดังกล่าว เนื่องจาก วารี สิบานเย็น ได้วิจัยเรื่องปัจจัยในการบริหาร ซึ่งเป็นปัจจัยของผู้บริหารที่จะส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ข้อค้นพบคือ สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรมีผลต่อการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งนัยของฝ่ายบริหารสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงานก็คือ คุณลักษณะของครู และการรับรู้นโยบายของผู้บริหารนั่นเอง ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรก็คือ ชุมชน

นอกจากนี้เมื่อศึกษาตามโมเดลเอกลักษณ์ส่วนบุคคลสู่การปฏิบัติของ โฮมส์ (Holmes, 2000 : 16) ที่ว่า โมเดลทฤษฎีการปฏิบัติงานมี 3 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการปฏิบัติงานคือ ความสามารถของบุคคล (Capacity - C) เป็นบุคลิกภาพพื้นฐานที่ส่งเสริมให้สามารถปฏิบัติงานได้ดี เช่น สติปัญญา ทักษะการเรียนรู้ ความสมบูรณ์ของร่างกาย เป็นต้น ความตั้งใจ (Willingness - W) เป็นปัจจัยด้านแรงจูงใจและทัศนคติต่องาน ทำให้บุคคลใช้ศักยภาพตนเองให้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ และ โอกาส (Opportunity - O) เป็นปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม ทางกายภาพ

ทั้งด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ งบประมาณ การบริหารที่เอื้อโอกาส ให้การสนับสนุน ให้สิ่งที่ดีที่สุด แก่บุคลากร และทั้ง 3 ปัจจัย จะมีปฏิภพที่สะท้อนกลับซึ่งกันและกัน ข้อค้นพบที่ได้มีข้อสังเกตที่น่าสนใจคือ ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากร ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม 3 ตัวแปร คือ การพัฒนาครูและผู้บริหาร การรับรู้ นโยบาย และคุณลักษณะของครูและผู้บริหารโรงเรียน เป็นปัจจัยด้านความสามารถของบุคคล ส่วนอีก 1 ปัจจัยคือ ความร่วมมือของชุมชน เป็นปัจจัยด้านโอกาส ความสามารถของบุคคลเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความสำเร็จในการปฏิบัติงาน รวมถึงการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นไปตามแนวคิดของ วีรยุทธ มาณะศิริานนท์ (2542 : 23) ที่ว่า ความเป็นเลิศของบุคคลต้องประกอบด้วย ความเป็นเลิศอย่างน้อย 3 ประการ คือ ความเป็นเลิศในเชิงวิชาการ ความเป็นเลิศในงานอาชีพ และความเป็นเลิศในการครองตน ในความเป็นเลิศนี้หากบุคคลใดมีคุณสมบัติเพียง 1 ใน 3 ก็สามารถทำคุณประโยชน์ได้มาก ดังนั้น การพัฒนาครูและผู้บริหาร การรับรู้ นโยบาย และคุณลักษณะของครูและผู้บริหารโรงเรียน คือ ความเป็นเลิศ ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงวิชาชีพนั่นเอง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปสู่การปฏิบัติ

1.1 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยที่ว่า ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ที่ประกอบด้วย การพัฒนาครูและผู้บริหาร ความร่วมมือของชุมชน การรับรู้ นโยบาย และคุณลักษณะของครูและผู้บริหารโรงเรียน ซึ่ง 3 ตัวแปรคือ การพัฒนาครูและผู้บริหาร การรับรู้ นโยบาย และคุณลักษณะของครูและผู้บริหารโรงเรียน เป็นปัจจัยด้านความสามารถของบุคคล ส่วนอีก 1 ปัจจัยคือ ความร่วมมือของชุมชน เป็นปัจจัยด้านโอกาสไปเป็นแนวทางในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรม หรือแนวทางในการพัฒนาครูและผู้บริหารของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดอื่น ๆ เพื่อพัฒนา และสร้างให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมประกอบการนำไปสร้างความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นต่อไป

1.2 หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้นโยบายที่ชัดเจนกับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดมหาสารคามเอง ก็ควรให้นโยบายที่ชัดเจนแก่ครูในสถานศึกษาในด้าน

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เพราะการเห็นนโยบายที่ชัดเจนเป็นตัวแปรหนึ่งที่น่าไปสู่ความสำเร็จ
ในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นใน
สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้เห็นภาพรวม
ของการพัฒนาสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม ให้สามารถ
จัดการศึกษาโดยมีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่สมบูรณ์และเป็นระบบ

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
ในสถานศึกษาเทศบาลของจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่เหมาะสมในการพัฒนา
สถานศึกษาของเทศบาลโดยภาพรวมให้มีความสำเร็จในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY